

Dora

Een hond uit duizenden

Dora

Een hond uit duizenden

© 2024/2026 Marian Werkman

Heruitgave/ tweede druk

marianwerkman.com

Uitgeverij Pageturner

Omslagontwerp & vormgeving: Ontwerp van de Buren | vandeburen.nl

Omslagfoto: Marian Werkman

De foto's in dit boek komen uit het privéarchief van de auteur.

What a wonderful world in de uitvoering van Louis Armstrong is geschreven door Bob Thiele en George David Weiss.

Om redenen van privacy zijn de meeste namen in dit boek geanonimiseerd.

Non-fictie

NUR 402

ISBN 978-94-6266-826-3

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, internet, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Gebruik van deze publicatie voor AI is verboden. De exclusieve rechten liggen bij de auteur en uitgever. Dit werk is tot stand gekomen zonder AI of andere kunstmatige intelligentie en bevat oorspronkelijke teksten van de auteur.

Marian Werkman

Dora

Een hond uit duizenden

*You can't change a dog's past,
but you can rewrite the future.*

Agnes Carass

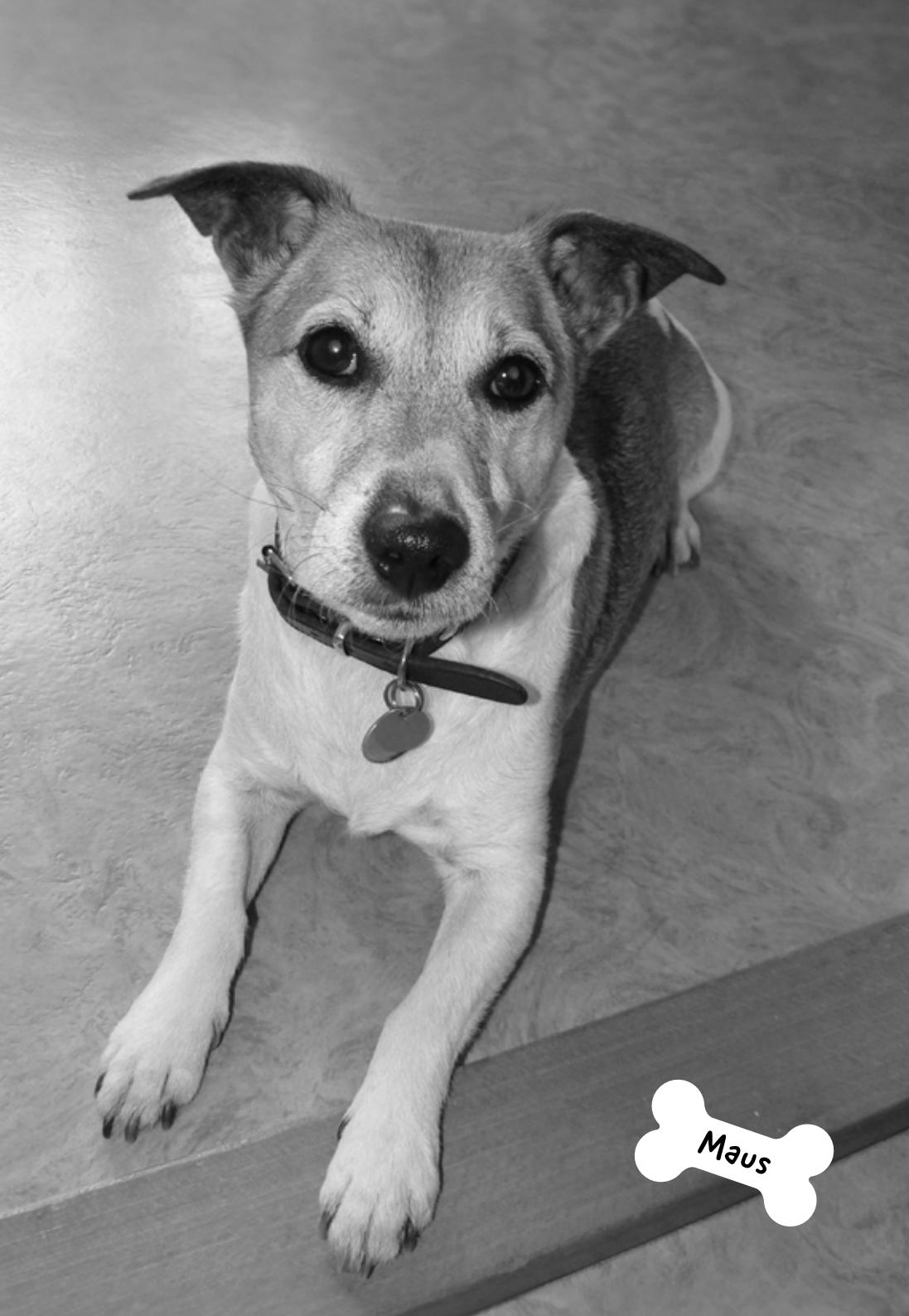
*I see your true colors
Shining through
I see your true colors
And that's why I love you*

*So don't be afraid to let them show
Your true colors
True colors are beautiful
Like a rainbow*

Cyndi Lauper

Inhoudsopgave

Afscheid van Maus	9	Kikkerkoning	141
De dagen erna	15	Waar is de mol?	148
Naar het asiel	18	Niet voor de poes	152
Een nieuwe kans	35	Op de dogwalk	161
Dora	41	Geluk zit in een klein hondje	167
Eindelijk thuis	49	Beste pootje voor	174
Een jas vol liefde	57	Crime scene	178
Loops	66	Oudere dame	182
Chocosnoet	77	Ondersteboven	187
Muzikaal vuurwerk	85	Wildwest in de polder	199
Mooie witte tanden	89	Een hele operatie	208
Zoek de zon op	96	Door het oog van de naald	215
Jas	101	Laatste pootjes	224
Aan de rol	106	Schoentjes	235
Babypraat	110	Dat hondje van ons	244
Samen spelen	116	Afscheid	246
Filmster	121	Dag dametje	252
Knap geknipt	124	Een hond uit duizenden	254
Alle perken te buiten	132	Epiloog	258
Op die fiets	134		

Maus

Afscheid van Maus 🐾

Het was een rustige avond in november. Er stond wel een beetje wind, maar de lucht was helder en donker, waardoor ik de sterren zag twinkelen en ook Mars naar me knipoogde. Als ik door mijn oogharen tuurde, leek het net of er beweging in zat, als een pulserend rood licht dat dan weer helder en dan weer zwakker scheen.

Mars, er was maar één letter verschil met de naam van mijn hond: Maus. Hij was net zo helder en vurig geweest als de planeet boven mijn hoofd. Maar nu doofde hij langzaam uit. Ik keek naar beneden, naar het gras waar mijn trouwe en liefste viervoeter moeite deed om overeind te blijven terwijl hij zijn behoefte probeerde te doen. Nauwgezet hield ik hem in de gaten. Moest ik hem ondersteunen? Dat deden we de laatste tijd zo vaak tijdens zijn sanitaire stops. De eerste keer dat hij daarbij omviel en midden in de poep belandde, volgde een flinke wasbeurt. De tweede keer schrok ik al minder erg, en had ik vooral medelijden met mijn vroeger zo sterke parson jack russell. Marco en ik waren gewaarschuwd, dit zou ons geen derde keer meer overkomen. En dus hielden we de rug van Maus stevig vast wanneer hij zich moest ontlasten, zodat onze kleine grote vriend nog comfortabel kon “zitten”. Een hond van zijn kaliber moest immers met respect worden behandeld. En dat betekende dat we hem hielpen als twee verplegers in een verzorgingshuis.

De vergelijking met de afdeling geriatrie was sowieso treffend. Maus zag en hoorde niet meer goed, hij viel af en toe om, liep traag en wist in de kamer soms niet meer waar hij was, zodat hij een minuut lang onder de trap in het niets stond te staren. Op een mooie dag in september hapte hij in de tuin in één keer de fraaie paarse tulp, die zo laat plotse-

ling tot bloei was gekomen en waar we zo trots op waren, naar binnen. ‘Wat doe je nou, Maus?’ riep ik geschrokken. Onnozel staaarde hij met grote ogen voor zich uit, nog na smakkend met zijn tong over zijn grijze snoet. Je zag hem denken: *wat smaakt dit eten raar*. Maus stond niet, hij zat, want hij zakte telkens door zijn achterpoten. En zo zat hij ook met die verbaasde, haast kinderlijke blik naar de plek van de verdwenen tulp te kijken.

Ons laatste stukje lente verdween in die herfst. En met dat laatste stukje voorjaar verdween ook Maus’ levenslust. Al spoedig volgden de nachtelijke pijn aanvallen, ingeleid door gegil dat door merg en been ging. Op de avond voor zijn zestiende verjaardag lag Maus ineens in de struiken naast het huis. Hij schokte, trilde, trappelde met zijn poten in de lucht. Naar adem happend, schuimbekkend en bevend. Ik tilde hem naar binnen, probeerde hem te kalmeren, aaide over zijn rug en zijn lieve kop, met tranen in mijn ogen. Ik herinnerde hem aan het gesprek dat we de week ervoor op de mat bij de deur hadden gevoerd, toen we terugkeerden van de wandeling die hooguit tien minuten had geduurd. ‘Lieve Maus, het hoeft niet meer. Wees niet bang, doe het niet voor ons, wij redden ons wel, al zullen we je vreselijk missen. Maar als je niet meer kunt, als je kaarsje echt op is, ga dan maar.’

Het leek of hij me begreep. Voor het eerst sinds tijden keek hij me aan met die mooie donkere ogen van hem, er was een vonk van herkenning, van begrip. Hij slaakte een diepe zucht, alsof er iets van hem afviel. De erop volgende dagen was hij rustiger, minder gestrest door die vreselijke Cushing die hem zo had gesloopt, de ziekte waarvoor we gelukkig medicijnen konden geven, maar die hem toch gestaag beroofde van zijn energie en kracht.

Tot die epilepsieaanval.

Ik probeerde niet in paniek te raken, maar zag hoe hij op zijn tong beet terwijl zijn hele lijf schokte. Dat mijn hond zichzelf ook nog eens pijn deed door die ongecontroleerde bewegingen, vond ik verschrikke-

lijk. Straks had hij een hondonwaardig einde, en dat was wel het laatste wat Marco en ik wilden.

Eenmaal binnen strompelde Maus toch naar zijn bak om iets eten. Maar het lukte niet omdat zijn kop te hevig trilde.

Nadat hij kalmeerde, voerde ik hem met een theelepeltje wat paté. Op mijn knieën zat ik in de keuken, met mijn hond pal voor me. Ik hield zijn kop vast, bracht het lepeltje naar zijn bek en wurmde het zachte voedsel naar binnen.

Op dat moment wist ik het zeker: dit was geen leven meer voor Maus.

Hoe graag we ook wilden dat hij op een dag zelf aan zijn reis naar het hemelse hondenveld zou beginnen, we beseften nu dat dit niet ging gebeuren. We zouden als goede baasjes het besluit moeten nemen om hem te laten inslapen, zoals dat zo mooi omschreven wordt.

De werkelijkheid is veel harder. We zouden Maus voorgoed moeten loslaten, zijn tijd met ons was definitief voorbij. En dat deed pijn, heel veel pijn. Zoveel pijn dat ik het fysiek voelde.

We hadden al eens eerder bijna het besluit moeten nemen hem te laten gaan. Een half jaar geleden was Maus zo ziek dat we alles hadden geregeld, van de dierenarts die aan huis zou komen tot de afspraak met een geschikt crematorium. Maar precies op het moment dat de dierenarts zich zou melden, stond Maus op uit zijn mand en huppelde vrolijk door het huis, alsof hij weer een jonge hond was. Het hevige verdriet dat ik nooit eerder had gevoeld bij het vooruitzicht afscheid te moeten nemen van mijn hond, kon ik plotseling opzijschuiven. We mochten nog even van elkaars gezelschap genieten.

Maar nu was het definitief.

We besloten overmorgen, de dag na de verjaardag van Maus, de dierenarts in te schakelen. Wonderlijk genoeg voelde Maus zich op zijn verjaardag redelijk. Tot hij 's avonds weer een epilepsieaanval kreeg. Marco bleef die nacht bij Maus slapen, op de bank, met zijn hand in

de mand, waar Maus ingepakt in dubbele dekens ter bescherming van zijn koude lijf zich veilig voelde en zijn baas in de buurt wist. Die allerlaatste nacht sliep Maus opvallend rustig, hij gilte niet van de pijn en zuchtte af en toe diep, in de wetenschap dat zijn baas hem beschermde.

De dierenarts kwam 's ochtends om kwart voor tien.

Nog één keer een laatste rondje, niet verder dan de paar meter op het veld voor ons huis. Nog één keer kroelen en vertellen hoeveel we van hem hielden, hoe dankbaar we waren dat hij in ons leven was gekomen, hoeveel hij voor ons betekende, en dat we elkaar later terug zouden zien. We vroegen of hij dan op ons wilde wachten, daar bij dat intens groene hemelse hondenveld waar geen pijn en geen verdriet was, waar we voor altijd bij elkaar zouden zijn.

‘En kom je af en toe nog even kijken, lieve Maus?’ fluisterde ik in zijn oor. ‘Laat je dan weten dat alles oké is? Dat we het goed hebben gedaan zo? Dat je een fijn leven hebt gehad? Je hebt het zo verdiend, we geven zoveel om je.’

De dierenarts moest ook moeite doen om zijn tranen te bedwingen. Hoe vaak hij ook met deze situaties te maken kreeg, het bleef altijd aangrijpend, zo vertelde hij.

‘Zullen we dan maar?’ vroeg hij zacht.

We knikten, hielden het broze kopje van onze vroeger zo felle en krachtige hond vast, streelden over zijn zachte haren. Het prikken met het slaapmiddel verliep soepel. Maus liet het gelaten over zich heen komen. Nog één blik van verstandhouding, toen zag ik het leven uit hem glijden.

‘Hij is al weg,’ zei de dierenarts. Voor de zekerheid gaf hij de echte prik, die de euthanasie in werking zette. Maar het was eigenlijk niet nodig. Maus bleek zo verzwakt dat het slaapmiddel voldoende was om hem dat waardige einde te geven dat hij zo had verdiend.

Marco en ik huilden samen, maar we waren ook opgelucht dat het allemaal zo kalm was gegaan. We bedankten de dierenarts en wachtten

op de man van het crematorium. Die kwam een uurtje later, zodat we nog even de tijd hadden om rustig afscheid te nemen van Maus. In de woonkamer bij zijn mand keken we voortdurend naar hem. Het was zo raar, net of die verdwenen tomeloze energie van onze wervelwind een lege, holle ruimte had achtergelaten. Onze stemmen leken te echoën tegen de muren. Hoe kon dat? Maar het voelde ook of er iets van ons afviel, alsof ik Maus bijna kon zien vertrekken uit dat tere, zieke, vermoeide lichaam naar iets mooiers, iets vrolijkers, een blije omgeving waar hij verlost was van alles wat hem de laatste maanden zo zwaar viel.

‘Misschien is hij nu weer een jonge hond,’ zei ik. Het was een mooie, serene gedachte, en al wist ik dat mensen dit soms zelf verzonnen als troost, toch voelde ik iets dat ik niet kon plaats en dat eigenlijk de rationaliteit te boven ging.

De man van het crematorium kwam, we praatten wat over Maus’ leven en toonden hem de foto van vlak na zijn komst. ‘Je kunt inderdaad zien dat hij een hond met karakter was,’ beaamde de man.

We bespraken onze wensen, al hadden we het meeste al tijdens het telefoongesprek aangegeven. Nog een kopje koffie, nog even herinneringen ophalen, nog even lachen ook om alle fratsen die Maus had uitgehaald. Toen kwam het onvermijdelijke, misschien wel allerzwaarste moment: het definitieve vertrek van Maus uit ons huis.

‘Willen jullie het zelf doen?’ vroeg de medewerker.

Marco en ik knikten. Zwijgend tilden we de mand van Maus op. Onze viervoeter lag onder zijn favoriete dekens, nog altijd lekker warm terwijl het niet nodig was. Maar we hadden afgesproken dat tijdens zijn laatste reis alles mee zou gaan: zijn mand, zijn lievelingsknuffel “Pinda” en de dekens waaronder hij zoveel uren had doorgebracht als hij een aanval kreeg van de Cushing.

Met een brok in onze keel liepen we door de smalle gang van ons huis. Die weg voelde als tien kilometer in plaats van drie meter. Dan de deur open, het tuinpad af, naar het busje met het vriendelijke logo van

honden en katten en een regenboog.

Maus was die regenboog al over, misschien keek hij van bovenaf toe wat zijn baasjes deden en blafte hij dat het oké was zo. Ik wist het niet, besefte alleen maar dat hij nooit meer ons tuinpad op zou dribbelen, dat hij nooit meer zou terugkeren in het huis waar hij hoorde.

You're missing, zingt Bruce Springsteen. *Your house is waiting for you to come in.*

We zetten de mand op de speciale bank in het busje. Een hand onder de deken, een kriebel over zijn vacht, een laatste gebaar van liefde. Dikke tranen en zakdoekjes, nog één blik op het hoopje hond dat nu zonder ons over de snelweg met een vreemde meneer meeding.

Vroeger ondenkbaar, Maus was altijd bij ons. Een hond met zo'n ontzettende verlatingsangst liet je niet alleen. En nu moest hij wel, omdat zijn reis bij ons ophield.

De deuren gingen dicht, Maus verdween achter glas en het logo van de firma die hem meenam. Terug het pad op, met gebogen hoofden en in een waas van tranen naar binnen.

Dit verdriet was niet te bevatten.

Dust on my shoes, nothing but teardrops.

Maus was zestien jaar geworden. Na zijn komst uit het asiel hadden we tien jaar van elkaar genoten. Daar hielden we ons aan vast.

De dagen erna 🐾

Het was vreemd stil in huis. Daar waar de poten van onze ouwe reus hadden getrippeld, klonken geen geluiden meer. Zijn aanwezigheid had onze woning gevuld, nu was alles leeg. Geen slobbergeluiden meer uit zijn drinkbak, geen gepiep omdat hij nodig naar buiten moest, of een ferme blaf wanneer hij meende dat hij iemand buiten hoorde. Niet meer kroelen, of een diepe zucht vanuit zijn mand omdat hij lekker warm lag en genoot van de zonnestralen op zijn bol.

Elke voetstap van Marco en mij leek wel versterkt, en onze stemmen kaatsten tegen de muren. Een geluid als vlak na een verhuizing, of na het verwijderen van meubels voor de grote schoonmaak. Leeg, kaal, stil en vooral ongezellig. Was dit wat ze bedoelden met het vertrek van een ziel uit het huis? Had Maus zo'n grote stempel op alles gedrukt dat het nu voelde of met hem een enorme energie was verdwenen?

Het leek er wel op. Onze kleine grote man bleek van zo'n grote betekenis, dat we maar moeilijk konden omgaan met de oorverdovende stilte om ons heen. Elke ochtend die lege plek waar zijn mand had gestaan, elke keer mezelf een halt toeroepen zodra ik naar voren boog om zijn drinkbak te vullen en te beseffen dat er helemaal geen drinkbak meer was.

En dan die ene nacht waarin het buiten stormde en we allebei wakker lagen om naar het getrippel van Maus te luisteren, zoals hij de laatste tijd iedere nacht wel een paar keer had gedaan. 'Hoor je dat?' fluisterde ik.

'Ja,' bevestigde Marco.

'Hoe kan dat nou?' vroeg ik me af. Om mezelf meteen toe te spreken: 'Het zal de wind wel zijn, de takken tikken vast tegen de ramen.'

Maar ook wanneer de wind even ging liggen, hoorden we het getrippel. Misschien lag het aan onze eigen oren, misschien was het iets anders, maar het klonk wel als Maus.

Het duurde enkele nachten voordat deze echo van zijn aanwezigheid verdween.

Inmiddels waren we vijf dagen verder, en Marco mocht de bus met as ophalen. De dierenkliniek was niet ver, slechts vijf minuutjes lopen. Maar het voelde als een zware wandeltocht van een uur. Met lood in zijn schoenen kwam Marco terug met de kartonnen doos waar de urn in zat. Hij opende de sluiting en trok de toch nog best wel grote cilinder er behoedzaam uit.

Daar was onze Maus weer. Wat van hem restte zat in dat stuk metaal. Alleen nog een hoeveelheid as, niets meer van zijn lieve flapperende oren, zijn korte staartje dat door de vorige eigenaren was gecoupeerd, of zijn prachtige bruine kijkers waarmee hij ons intensief kon doorgronden. Alleen kruimels en gruis.

We zetten de bus op de plek waar zijn mand had gestaan. Nieuwe tranen volgden. Door een waas staaarde ik naar de urn. We besloten Maus uit te strooien, omdat hij zo enorm veel hield van buiten lopen en snuffelen in de natuur. Daar zou hij zijn vrijheid terugkrijgen en altijd een beetje in de buurt zijn.

De avond erop wandelden we naar het park, enigszins onwennig omdat het voelde of we iets raars deden. Bij elke voorbijganger keken we steels opzij. Vonden ze het gek dat wij daar met die metalen bus rondsjouwden? Maar de meeste mensen verkeerden in hun eigen wereld, ze hadden geen interesse in twee baasjes van een overleden hond.

Maus vond zijn laatste rustplaats op een mooi grasveld, met zand en in de buurt van water en bomen. Discreet verspreidden we zijn as, en in het heldere maanlicht zag ik de korrels verstuiven zodat er nauwelijks een spoor achterbleef. 'Het is goed zo, Maus. Dankjewel voor alles, je was de beste vriend die ik kon wensen,' fluisterde ik.

Marco kneep in mijn hand, hij slikte ook en knikte zonder woorden naar de plek waar we Maus hadden losgelaten.

De week erna verdween de holle stilte uit huis. Ook het trippelen hoorden we niet meer. Tussen de tranen door konden we af en toe weer glimlachen om de vele fratsen die onze jack russell had uitgehaald. Ik begon aan een fotoboekje met Maus in de hoofdrol en keek vertederd naar de filmpjes van toen hij nog een stuk jonger was. Het viel me op hoelang hij vitaal was gebleven. Op zijn veertiende denderde hij nog langs de velden en over de paden. Niet al te lang, maar hij kon nog een goed sprintje trekken.

Ik dacht aan alle wandelingen die we hadden gemaakt, de avonturen die we hadden beleefd, de mensen die we hadden ontmoet. Wat was dat leuk geweest, en wat had ik veel over hem geschreven. Terwijl ik zo zat te mijmeren, besepte ik dat ik nu al voor de derde achtereenvolgende dag nog steeds om drie uur 's middags binnen zat. Als schrijver is er geen reden om vroeg naar buiten te gaan, er zijn geen files te trotseren en je elke ochtend te melden bij een baas in een verre stad. Marco en ik probeerden het ritme erin te houden, door samen te wandelen of tussen het redigeren door boodschappen te halen, maar toch lukte dat niet altijd.

Er was geen noodzaak. En die noodzaak misten we, naast de niet te evenaren vriendschap die er tussen een hond en een mens bestaat. Nu kwam ik erachter dat mijn jack russell niet alleen zorgde voor veel liefde, maar ook voor een dagritme, de broodnodige beweging en sociale contacten met andere honden en hun baasjes.

We misten niet alleen Maus, we misten een hond.

Naar het asiel ¶

Natuurlijk kwam de vraag vanuit onze omgeving al snel. Eerst nog wat aarzelend, al gauw nadrukkelijker: waren we van plan om weer een hond in huis te nemen?

Al tijdens Maus' hoogbejaarde periode vroegen mensen ons steeds vaker hoe we dachten over een nieuwe hond. Ze keken er schuld bewust bij, want Maus leefde op dat moment immers nog. Het was alsof ze het ongepast vonden om te informeren naar onze ideeën over een viervoeter die hem opvolgde. Wij vonden het daarentegen niet erg, zelf hadden we er tenslotte vaak genoeg over nagedacht.

Ons besluit had vastgestaan: het eerste halfjaar zou er geen opvolger van Maus komen. Onze kleine grote man was legendarisch, geen enkele andere hond zou in zijn schaduw kunnen treden. Ik kon me niet voorstellen dat er ooit een viervoeter zou zijn waar ik net zoveel van zou kunnen houden als van Maus.

En dus ging ik na zijn heengaan dapper door met mijn wandelingen zonder hem. Ik liep de vaste routes langs de buitenkern van onze woonplaats, bezocht de winkelcentra en de bibliotheek te voet, en stapte moedig door het park achter ons huis in een poging het stramien waaraan ik zo gewend was, vol te houden.

Dat park bleek een bijzondere plek, het leek wel of ik de honden daar als vliegen op de stroop aantrok. Telkens wanneer ik een ommetje maakte over de kronkelpaden, langs de slootjes en de grasveldjes met aan weerszijden knotwilgen, hoefde ik me maar om te draaien of er stond een hond achter me. Een Franse bulldog met vragende ogen, een dalmatiër die zijn mooie zwarte stippen kwam showen, of een Rhodesian ridgeback waarvan het vrouwtje verbaasd beweerde dat hij nor-

maal gesproken erg eenkennig was en mensen het liefst meed. Op een bruggetje bleef een guitige zwarte labrador vrolijk staan, om me met kwispelende staart uit te nodigen hem te aaien. Zijn vrouwtje merkte het pas toen ze een heel eind verder was en zich omdraaide omdat hij niet reageerde op haar herhaaldelijk roepen.

Ze staarde naar haar hond, ving mijn blik en verontschuldigde zich. ‘O, sorry hoor. Ik dacht al, waar blijft Moki nou. Kennelijk wil hij even kroelen,’ knikte ze, terwijl ik hem uitgebreid aanhaalde.

‘Ik hou van honden,’ legde ik uit. ‘Dat voelen ze.’

Begripvol knikte het vrouwtje van Moki opnieuw. De band tussen hond en mens, ze wist er alles van, zo legde ze uit. Ik vertelde over Maus en hoe wij tien jaar van elkaars gezelschap mochten genieten.

‘Misschien voelt Moki dat je een hond mist,’ zei zijn vrouwtje.

Bij die woorden kwispelde Moki hard met zijn staart. Hij had me inderdaad begrepen.

Weer thuis besloot ik toch eens op internet te kijken. Gewoon, ter informatie, niet omdat ik meteen van plan was een hond te adopteren. Ik was gewoon nieuwsgierig welke honden er bij de asiels werden binnengebracht, zo hield ik mezelf voor. Een onschuldige tijdverdrijf, en wie weet hadden die honden wel snel een nieuw baasje, zodat ik er niet over in hoefde te zitten dat ze te lang alleen in hun hok achterbleven.

De Dierenbescherming had een mooi systeem: www.ikzoekbaas.nl, waar aan de hand van heldere beschrijvingen honden werden gepresenteerd die op zoek waren naar een nieuw thuis. Je kon zelfs filteren op ras, geslacht, grootte en karakter. Daarnaast was er nog de *Huisdieren Herplaatsingsite*, de website *Baasje Gezocht* en *Marktplaats*. Maar van die laatste had ik enkele jaren geleden al schoon genoeg nadat ik zag hoe pups op veel te jonge leeftijd werden verhandeld en er makkelijk hele nesten uit het buitenland werden gehaald. Om maar niet te spreken over de rare achtergrondverhalen die nogal eens in krom Neder-

